

Ofiara dla naszego zbawienia

Cele katechetyczne – wymagania ogólne:

- pogłębienie znajomości o zbawczych wydarzeniach z życia Jezusa, obchodzonych podczas Triduum Paschalnego i ich sens dla człowieka wierzącego;
- uczestniczenie w liturgicznych obchodach Wielkiego Czwartku, Wielkiego Piątku i Wielkiej Soboty.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe. Uczeń:

- na podstawie tekstów biblijnych odtwarza przebieg trzech dni paschalnych w życiu Jezusa i Apostołów;
- wymienia z pamięci liturgiczne obchody Wielkiego Czwartku, Wielkiego Piątku i Wielkiej Soboty, wiążąc je z konkretnymi wydarzeniami biblijnymi;
- odczytuje na podstawie tekstów obrzędów liturgicznych związek opisywanych wydarzeń Triduum Paschalnego z życiem chrześcijanina;
- zna teksty wybranych pieśni pasyjnych i potrafi wskazać w nich treści wywodzące się z Biblii;
- wylicza tradycje i zwyczaje obchodów Triduum i uzasadnia ich sens w odniesieniu do zbawczej ofiary Jezusa.

Pojęcia, postaci:

Wielki Czwartek, Msza Krzyżma, oleje święte, Msza Wieczery Pańskiej, umycie nóg, ciemnica, Wielki Piątek, pieśń: *Ludu mój, ludu*, Liturgia Męki Pańskiej, adoracja krzyża, Boży Grób.

Wartości:

świadomy udział w liturgii Triduum Paschalnego – synteza wiary, Odkupienie.

propozycja realizacji

Modlitwa: Śpiew *Krzyżu Chrystusa*.

1. Prezentacja filmu lub opis wykonania czegoś wielkiego – budowa, pomnik, piękny ogród, maszyna itp. Komentarz nauczyciela: Ludzie zachwycają się efektem końcowym, nie zawsze zdając sobie sprawę z tego, ile wysiłku, trudu, czasu pochłonęło zrealizowanie tego dzieła. Trochę podobnie jest ze Świątami Wielkanocnymi – niektórzy ograniczają świętowanie do Niedzieli Zmartwychwstania Pańskiego, podczas gdy sens i radość z tego dnia zrozumiałe są jedynie w perspektywie poprzedzających go trzech świętych dni paschalnych.
2. Uczniowie podzieleni na trzy grupy (np. według rzędów lub przez odliczenie do trzech) otrzymują teksty (zob. materiały do wykorzystania): – każdy z grupy 1. otrzymuje tekst Łk 22, 14–20.39–48, każdy z grupy 2. otrzymuje tekst Mk 15, 1–15.23–28.33–37, zaś każdy z grupy 3. – tekst Łk 23, 50–56 oraz Mt 27, 62–66.
3. Uczniowie wspólnie, na podstawie odczytanych tekstów, odtwarzają przebieg dni poprzedzających zmartwychwstanie Jezusa. Na tablicy tworzony jest „spis treści” (najlepiej, aby wypowiedzi uczniów zapisywał katecheta, umieszczając je w odpowiednim miejscu – w razie potrzeby zostawia pole do dopisania wydarzeń pominiętych przez uczniów). Gotowy „spis treści” uczniowie przepisują do zeszytów w formie tabeli (lewa kolumna). Poszczególne wiersze tabeli uczniowie oznaczają z lewej strony klamrą, podpisując odpowiednio: Wielki Czwartek, Wielki Piątek, Wielka Sobota.

	Wydarzenia z życia Jezusa	Obchody liturgiczne
Wielki Czwartek		
Wielki Piątek		
Wielka Sobota		

4. Uczniowie samodzielnie pracują z podręcznikiem – czytają tekst ze s. 282–285 i uzupełniają prawą stronę tabeli. Na zakończenie wybrane osoby odczytują wyniki swojej pracy.
5. Nauczyciel podkreśla, że przeżywanie Triduum Paschalnego nie powinno być ograniczone do liturgii w kościele – warto zatroszczyć się, aby sens tych dni był zachowany także w rodzinie – np. w Wielki Czwartek przez uroczystą kolację, złożenie życzeń znajomym kapłanom, w Wielki Piątek przez wyeksponowanie w domu krzyża, zachowanie postu, powstrzymanie się od słuchania muzyki, włączania telewizora czy komputera, zaś w Wielką Sobotę warto okazać pamięć zmarłym bliskim i odwiedzić ich groby.

inna propozycja pracy na lekcji

„Okienko informacyjne”.

Modlitwa: *Któryś za nas cierpiął rany...*

praca domowa Grupy (te same, które pracowały już ze sobą) opracowują część „książki z obrazkami”:

- ✓ grupa 1 – o Wielkim Czwartku,
- ✓ grupa 2 – o Wielkim Piątku,
- ✓ grupa 3 – o Wielkiej Sobocie.

Każdy zbiera ilustracje, pocztówki, zdjęcia związane z danym dniem, zamieszcza na kartce fragment tekstu biblijnego, mówiący o znaczeniu tego dnia oraz zwyczajach, tradycjach z nim związanych, ewentualnie przysłowia. Z wykonanych prac powstanie kilka książek o Triduum Paschalnym.

Korelacja z innymi przedmiotami:

- ✓ język polski – motywy paschalne w literaturze;
- ✓ wychowanie do życia w rodzinie – Triduum Paschalne w życiu rodzinnym;
- ✓ plastyka – motywy pasyjne w plastyce, wystrój kościoła w trakcie poszczególnych dni Triduum Paschalnego;
- ✓ muzyka – motywy pasyjne w muzyce, pieśni na kolejne dni Triduum Paschalnego.

Grupa 1

„A gdy nadeszła pora, zajął miejsce u stołu i Apostołowie z Nim. Wtedy rzekł do nich: *Gorąco pragnęłam spożyć Paschę z wami, zanim będę cierpieć. Albowiem powiadam wam: Już jej spożywać nie będę, aż się spełni w królestwie Bożym.* Potem wziął kielich i odmówiwszy dziękczynienie rzekł: *Weźcie go i podzielcie między siebie; albowiem powiadam wam: odtąd nie będę już pił z owocu winnego krzewu, aż przyjdzie królestwo Boże.* Następnie wziął chleb, odmówiwszy dziękczynienie połamał go i podał mówiąc: *To jest Ciało moje, które za was będzie wydane: to czyńcie na moją pamiątkę!* Tak samo i kielich po wieczerzy, mówiąc: *Ten kielich to Nowe Przymierze we Krwi mojej, która za was będzie wylana.* (...) Potem wyszedł i udał się, według zwyczaju, na Górę Oliwną; towarzyszyli Mu także uczniowie. Gdy przyszedł na miejsce, rzekł do nich: *Módlcie się, abyście nie ulegli pokusie.* A sam oddalił się od nich na odległość jakby rzutu kamieniem, upadł na kolana i modlił się tymi słowami: *Ojcze, jeśli chcesz, zabierz ode Mnie ten kielich! Jednak nie moja wola, lecz Twoja niech się stanie!* Wtedy ukazał Mu się anioł z nieba i umacniał Go. Pogrążony w udręce jeszcze usilniej się modlił, a Jego pot był jak gęste krople krwi, sączące się na ziemię. Gdy wstał od modlitwy i przyszedł do uczniów, zastał ich śpiących ze smutku. Rzekł do nich: *Czemu śpicie? Wstańcie i módlcie się, abyście nie ulegli pokusie.* Gdy On jeszcze mówił, oto zjawił się tłum. A jeden z Dwunastu, imieniem Judasz, szedł na ich czele i zbliżył się do Jezusa, aby Go pocałować. Jezus mu rzekł: *Judaszu, pocałunkiem wydajesz Syna Człowieczego?*” (Łk 22, 14–20.39–48).

Grupa 2

„Zaraz wczesnym rankiem arcykapłani wraz ze starszymi i uczonymi w Piśmie i cała Wysoka Rada powzięli uchwałę. Kazali Jezusa związanego odprowadzić i wydali Go Piłatowi. Piłat zapytał Go: *Czy Ty jesteś królem żydowskim?* Odpowiedział mu: *Tak, Ja nim jestem.* Arcykapłani zaś oskarżali Go o wiele rzeczy. Piłat ponownie Go zapytał: *Nic nie odpowiadasz? Zważ, o jakie rzeczy Cię oskarżają.* Lecz Jezus nic już nie odpowiedział, tak że Piłat się dziwił. Na każde zaś święto miał zwyczaj uwalniać im jednego więźnia, którego żądali. A był tam jeden, zwany Barabaszem, uwięziony z buntownikami, którzy w rozruchu popełnili zabójstwo. Tłum przyszedł i zaczął domagać się tego, co zawsze im czynił. Piłat im odpowiedział: *Jeśli chcecie, uwolnię wam Króla Żydowskiego?* Wiedział bowiem, że arcykapłani wydali Go przez zawiść. Lecz arcykapłani podburzyli tłum,

żeby uwolnił im raczej Barabasz. Piłat ponownie ich zapytał: *Cóż więc mam uczynić z tym, którego nazywacie Królem Żydowskim?* Odpowiedzieli mu krzykiem: *Ukrzyżuj Go!* Piłat odparł: *Cóż więc złego uczynił?* Lecz oni jeszcze głośniej krzyczeli: *Ukrzyżuj Go!* Wtedy Piłat, chcąc zadowolić tłum, uwolnił Barabasz, Jezusa zaś kazał ubiczować i wydał na ukrzyżowanie. (...) Tam dawali Mu wino zaprawione mirrą, lecz On nie przyjął. Ukrzyżowali Go i rozdzielili między siebie Jego szaty, rzucając o nie losy, co który miał zabrać. A była godzina trzecia, gdy Go ukrzyżowali. Był też napis z podaniem Jego winy, tak ułożony: *Król Żydowski*. Razem z Nim ukrzyżowali dwóch złoczyńców, jednego po prawej, drugiego po lewej Jego stronie. Tak wypełniło się słowo Pisma: *W poczet złoczyńców został zaliczony*. (...) A gdy nadeszła godzina szósta, mrok ogarnął całą ziemię aż do godziny dziewiątej. O godzinie dziewiątej Jezus zawołał donośnym głosem: *Eloi, Eloi, lema sabachthani*, to znaczy: *Boże mój, Boże mój, czemuś Mnie opuścił?* Niektórzy ze stojących obok, słysząc to, mówili: *Patrz, woła Eliasza*. Ktoś pobiegł i napełniwszy gąbkę octem, włożył na trzcinę i dawał Mu pić, mówiąc: *Poczekajcie, zobaczymy, czy przyjdzie Eliasz, żeby Go zdjąć* [z krzyża]. Lecz Jezus zawołał donośnym głosem i oddał ducha” (Mk 15, 1–15.23–28.33–37).

Grupa 3

„Był tam człowiek dobry i sprawiedliwy, imieniem Józef, członek Wysokiej Rady. Nie przystał on na ich uchwałę i postępowanie. Był z miasta żydowskiego Arymatei, i oczekiwał królestwa Bożego. On to udał się do Piłata i poprosił o ciało Jezusa. Zdjął je z krzyża, owinął w płótno i złożył w grobie, wykutym w skale, w którym nikt jeszcze nie był pochowany. Był to dzień Przygotowania i szabat się rozjaśniał. Były przy tym niewiasty, które z Nim przyszły z Galilei. Obejrzały grób i w jaki sposób zostało złożone ciało Jezusa. Po powrocie przygotowały wonności i olejki; lecz zgodnie z przykazaniem zachowały spoczynek szabatu” (Łk 23, 50–56).

„Nazajutrz, to znaczy po dniu Przygotowania, zebrali się arcykapłani i faryzeusze u Piłata i oznajmili: *Panie, przypomnieliśmy sobie, że ów oszust powiedział jeszcze za życia: «Po trzech dniach powstanę»*. Każ więc zabezpieczyć grób aż do trzeciego dnia, żeby przypadkiem nie przyszli jego uczniowie, nie wykradli Go i nie powiedzieli ludowi: *Powstał z martwych*. I będzie ostatecznie oszustwo gorsze niż pierwsze. Rzekł im Piłat: *Macie straż: idźcie, zabezpieczcie grób, jak umiecie*. Oni poszli i zabezpieczyli grób opieczętowując kamień i stawiając straż” (Mt 27, 62–66).